

27-G: una vaga contra e

La vaga general convocada per al pròxim 27-G ha rebut una freda resposta del Govern de Felipe González. Els sindicats, però, es preparen per a la cita amb totes les seues armes, segurs del descontentament popular contra les noves mesures de l'executiu estatal.

Telèfons calents, agendes atapeïdes, faxes col·lapsats, caixes i més caixes: cartells, adhesius, pamflets... olor a la pintura fresca de les pancartes, vocabulari recuperat: assemblea, piquet; vaga general. Serà el 27-G. Els sindicats majoritaris insisteixen a dir que s'han vist obligats a realitzar la convocatòria; el Govern de Felipe González, impassible, assegura que no servirà de res, isca com isca, perquè no pensa paraitzar la reforma del mercat laboral que ha provocat aquesta irada

silenci

resposta sindical. D'ací a deu dies es trobaran al carrer.

L'intent del Govern espanyol per trobar el suport de les dues centrals sindicals majoritàries ha fracassat. Malgrat que el gabinet de González va introduir 25 modificacions respecte al plantejament inicial, alguns dels punts que el ministre d'Economia Pere Solbes considera "irrenunciables" són inacceptables per als sindicats. Els més destacats són la possibilitat de fer contractes d'aprenentatge fins als 25 anys, amb salaris molt baixos i sense cap cobertura de desocupació, la pèrdua del poder sindical en la negociació col·lectiva, ja que l'empresari podrà "revocar" qualsevol augment salarial acordat de manera unilateral si justifica que l'empresa no va bé, i la major facilitat per a despatxar treballadors i fer-los canviar de lloc i categoria de treball. En resum, els sindicats insisteixen a dir que la "flexibilització" del mercat laboral no és més que una major precarització dels llocs de treball i que, amb un marc legal molt a la baixa respecte a l'actual Estatut dels Treballadors, els assalariats quedaran indefensos davant la patronal i el Govern. Aquests, mentrestant, afirmen que la reforma és positiva per a donar més agilitat a l'economia i que la postura dels sindicats és retrògrada i irreflexiva.

De la decisió a l'acció. El passat 23 de novembre Comissions Obreres anunciava públicament que convocaria la vaga general. El seguiment massiu de les manifestacions convocades pels sindicats per al dia 25 posà en evidència que les enquestes que havien seguit amb immediatesa la decisió de la central que lidera Antonio Gutiérrez i que apuntaven un escàs entusiasme per les mobilitzacions entre els treballadors eren, com a mínim, precipitades. UGT, en un moment més que delicat, inundada per les protestes dels socis de la fallida cooperativa de vivendes PSV, va decidir que secundaria CC OO: el pols amb el Govern començava i les centrals sindicals des-empolsaven les seues estratègies d'agitació i propaganda. Perduda la possibilitat de l'acord, calia preparar la batalla en els fronts més directes: la fàbrica, l'oficina, el carrer...

El primer pas va ser l'elecció del dia. Ni CC OO ni UGT volien precipitar-se i repetir l'efecte de la passada vaga general del 28 de maig del 1992. En aquella ocasió, els dos sindicats van convocar una aturada general de quatre hores per a protestar contra el retall de les pensions imposat també pel Govern González. Les quatre hores havien de servir com a

La vaga general del 27-G

Partits polítics

A favor: **EU, IC, ERC (suport crític) UPV, PSM**
En contra: **PSOE, PP, CiU, UV.**

Organitzacions sindicals

A favor: **UGT, CC OO, CGT, USO, TUC, COAG**
En contra: **CSIF**
Deixen llibertat d'opció als afiliats: **CSC**

Quan comença la vaga?

26-G Matí: treballadors dels diaris.
26-G Vesprada: forns.
26-G 24 hores: energia, transports, comunicació, ràdio.
27-G 8-9 hores: centres comercials, funcionaris.

L'estratègia dels sindicats convocants

1. Reunions amb grups socials: Associacions de veïns, cooperatives, organitzacions cristianes, col·legis professionals, grups d'estudiants.
2. Discussió amb les administracions: Serveis mínims.
3. Assemblees als llocs de treball.
4. Propaganda: tanques, adhesius, cartells.
5. Formació i distribució dels piquets informatius.

Els punts més conflictius

1. Grans magatzems.
2. Grans superfícies.
3. Transports.
4. Petit comerç.

Els antecedents

14-D 1988: Vaga general de 24 hores. Considerada un èxit total pels sindicats, va obligar el Govern estatal a retirar el Pla de Treball Juvenil.
28-M 1992: Aturada general de quatre hores. Seguiment irregular i escassa transcendència.

Els objectius del 27G

Impedir la reforma del mercat laboral empresa pel Govern central que incorpora:

- Acomiadaments més fàcils i barats.
- Contractes d'aprenentatge fins als 25 anys.
- Derogació del descans setmanal obligatori.
- Facilitació dels trasllats de centre de treball.

preparatori d'una vaga general completa que s'hauria de celebrar la tardor pròxima. Però la nova convocatòria no arribà mai. Ara, ni Nicolás Redondo ni Antonio Gutiérrez han volgut precipitar una convocatòria en què s'hi juguen molt. Per això el 27-G, una data a la distància necessària per preparar una "protesta explicada, en lloc de calenta", en paraules del secretari d'acció sindical d'UGT, Apolinar Rodríguez. El llarg interval entre el moment de

ARXIU

la convocatòria i la data fixada per a la vaga tenia una doble intenció: d'una banda donar a l'executiu una oportunitat de fer marxa enrere, i de l'altra oferir a altres sindicats l'oportunitat de secundar la proposta. L'executiu de González va interpretar que el marge de temps concedit no era una voluntat d'acord, sinó l'expressió més clara de la feblesa dels sindicats, i es va tancar en banda. La resta de centrals, malgrat haver criticat durament la postura de CC OO i UGT durant les negociacions del "pacte social" es van unir a poc a poc a la convocatòria.

Després que la USO i la CGT, que feia mesos que la reclamava, apostaren per la vaga, van ser els sindicats bascos, ELA-STV i LAB, i gallecs, CIG, els que li donaren suport. El mapa contra el Govern es tancava. Als Països Catalans la convocatòria ha rebut també el suport del sindicat Treballadors per la Unitat de Classe (TUC), però no de la Confederació Sindical de Catalunya (CSC). Segons aquesta central, la convocatòria no resulta útil per als treballadors ni transparent en les seues finalitats. La CSC, no obstant això, tampoc no ha volgut manifestar-se en contra i deixa la decisió de seguir o no la vaga al que es decideixca en les assemblees dels centres de treball. L'única central que s'ha oposat clarament a la vaga ha estat la CSIF, implantada sobretot en els quadres mitjans i alts de l'administració central, que l'ha qualificada de "política" i inútil.

L'estratègia al carrer. Els sindicats convocants coincideixen a indicar que l'ambient no és, ni de bon tros, com el del 14-D. El silenci dels mitjans de comunicació, encara més preocupats per la crisi del Banesto o l'evolució de la guerra a Bòsnia, i la publicació d'enquestes que vaticinen una acollida pobra, tot i que la població indecisa és encara majoria,

Els transports, zones vitals. Totes les convocatòries de vaga general incideixen en la paralizació de les EMT.

contribueixen decisivament a refredar la temperatura. Sobre aquesta qüestió, Manuel del Alamo, responsable d'imatge i membre del comitè de vaga de CC OO del País Valencià, opina: "L'atmosfera s'escalfarà probablement en els últims tres o quatre dies, perquè, fins que siga inevitable, els mitjans de comunicació públics o que depenen dels grans grups multimèdia, que són gairebé tots, no se'n faran ressò; al poder que els controla no li convé en absolut que la vaga isca bé".

Amb aquest panorama, els sindicats han optat per intensificar el seu treball en les bases. Després de crear els comitès de vaga, que coordinaran totes les activitats internes i de col·laboració amb altres centrals, comencen les assemblees als centres de treball per informar els assalariats. "La idea bàsica —comenta Del Àlamo— és fer entendre que la "contrareforma" proposada pel Govern tindrà conseqüències terribles a molt llarg termini i que l'èxit de la vaga, malgrat les amenaces de l'executiu, pot evitar-les". L'estratègia dels dos sindicats majoritaris, CC OO i UGT, és molt semblant: preparació dels quadres i delegats, reunions en les grans empreses, contactes amb grups socials, visites a les mitjanes i petites empreses, el punt més feble i, durant els últims dies, campanyes al carrer: repartiment de pamflets, voltes i més voltes de cotxes amb megafonia, col·locació de pancartes. El passat 4 de gener, membres de les dues centrals es tancaren dins de les oficines de l'INEM; "Volem —indica Javier Mendoza, secretari d'acció sindical d'UGT-País Valencià— conscienciar així un grup social molt important i que, en principi no pot fer vaga, però sí sumar-se a la convocatòria perquè també ix molt perjudicat per les noves mesures del Govern que preveuen encara més dificultats per a accedir a les prestacions". La UGT, però, ha d'arrossegar en aquesta campanya el pes de la llosa anomenada PSV, l'ambiciós negoci immobiliari que s'ha convertit en una de les fallides econòmiques més importants de la dècada. "No hi ha assemblea —comenta Mendoza— que no isca el tema. Nosaltres hem de reconèixer els errors comesos, però també refermar la idea que hem hipotecat tot el nostre patrimoni i que fem molts esforços per solucionar la situació."

CGT i USO són les altres centrals sindicals d'àmbit estatal que han decidit donar suport a la vaga i, en molts casos, unir-se a les convocatòries i actes dels sindicats majoritaris. Miquel Àngel Ferris, de la CGT del País Valencià, opina: "aquesta vaga és una necessitat vital per la classe treballadora i nosaltres i les bases de CC OO i UGT ja la reclamem des de fa tres anys". Tot i que la prioritat que la convocatòria isca bé ha unificat el treball i l'estratègia dels sindicats, les crítiques contra la

posició de CC OO i UGT continuen existint. Per Miquel Àngel Ferris, "la unitat d'acció és un mica supèrflua perquè CC OO i UGT volen tenir un protagonisme que no els correspon. La UGT, per exemple, ha canviat la seua postura, en principi contrària, en un mes. Nosaltres pensem que ells s'hi juguen molt, perquè el seu tipus de sindicalisme està en crisi. Les bases exigeixen un sindicalisme més reivindicatiu." De la mateixa manera opina Antoni Infante, del sindicat TUC: "Els ciutadans desconfien dels sindicats, però el descontentament social és evident. La vaga és un moment clau perquè es manifeste la necessitat d'un model més participatiu. No obstant, nosaltres hem de reconèixer el nostre paper de sindicat petit, que encara no ha sabut transmetre bé el seu missatge. En qualsevol cas, pensem que hem de donar suport a la vaga, però preocupar-nos també pel que passarà després." CGT i TUC són els impulsors de la Plataforma 28 de Gener, que es presentarà el proper dia 23 de gener al saló d'actes del Micalet. Els objectius del grup són clars: l'impuls del 27-G no s'ha de malbaratar i la data ha de convertir-se en un punt de partida cap a una posició més reivindicativa.

Telèfons, advocats i piquets. La presència de la informació al carrer serà, segons tots els sindicats, un element clau per a l'èxit de la vaga general. La figura dels piquets, tan controvertida, es converteix en el centre de la polèmica. "Els piquets -assegura Manuel del Álamo- són informatius i, a més, estan previstos per la legislació. Vull dir amb això que són legals, en contra del que molta premsa conservadora vol fer creure. Moltes vegades se'ls acusa de violents però, en realitat, els piquets serveixen per contrarestar la violència de la patronal. Amb un gran percentatge de treballadors amb contractes eventuais pressionats directament pels empresaris, la presència del piquet afavoreix que, qui vulga fer vaga, la pugui fer, sense témer represàlies". La formació dels piquets i l'elecció dels llocs que visitaran és ara tasca prioritària. UGT converteix algunes sales dels seus locals en "llocs de comandament" des d'on seguir la jornada. "Els sindicalistes, naturalment -comenta Javier Mendoza-, no fem vaga, sinó que treballem molt més, tot i que també ens descomptem el sou. Des de la nit anterior ens concentrem i preparam una sala amb telèfons per seguir la jornada i per connectar amb els advocats, per si hi ha alguna detenció o algun problema." Malgrat que encara és prompte i que sempre hi ha variacions i sorpreses que els sindicats reserven per a l'últim moment, els piquets solen aparèixer en els polígons industrials per a després desplaçar-se cap al centre de les ciutats i els punts més conflictius:

Les PIME o la indefensió màxima

Àngel Casals treballa en una empresa tarragonina del sector alimentari que té 23 treballadors. Fa dos anys, les seves conviccions, com les de molts treballadors, el posaren al costat de la vaga. Aquell dia només tres persones secundaren la convocatòria. Al cap d'un temps, quan s'hagueren de negociar els sous, el seu no augmentà gens. Ara ho té molt clar: el 27 treballarà. Conservar la feina és la seva principal preocupació; sap que si l'acomiaden n'hi haurà a grapats esperant cobrir la seua plaça.

No és un cas aïllat. A la petita i mitjana empresa, el sindicalisme és pràcticament nul i molts sous es fixen personalment sense que els treballadors tinguin cap força al darrere per fer força. Els sindicats saben que aquesta és una de les grans assignatures pendents i que, quan el conflicte treballadors-patronal es fa més dur, en la vaga general, les mancances resulten més evidents i poden fer fracassar una convocatòria. Malgrat que els grans polígons s'aturin, si els comerços, les empreses familiars i les fàbriques mitjanes continuen obertes, la percepció del ciutadà és que la vaga no ha eixit bé, que alguna cosa ha fallat quan una part tan important de l'activitat econòmica continua en marxa. Això justifica el treball dels piquets informatius: la diligència a arribar a aquests "punts calents" pot canviar el signe del 27-G.

Oriol Cortacans

els centres comercials, els comerços i els mitjans de comunicació. Els grans magatzems, les cotxeres de les empreses municipals de transports són ja llocs tradicionals d'enfrontament, però, enguany, els sindicats consultats per EL TEMPS han fet una renúncia expressa a perdre força davant de llocs com El Corte Inglés. Tractaran d'aturar la seua activitat però no s'hi "cremaran", l'estratègia anirà dirigida a conscienciar els clients perquè no compren.

En llocs concrets, els moviments continuen, però, per dissenyar-se. La sorpresa pot ser, en molts casos, una aliada imprescindible en una convocatòria que enfrontarà la decisió total dels sindicats amb l'única resposta que el Govern de Madrid ha donat fins ara: el silenci.

Jordi Sebastià
amb informacions d'**Oriol Cortacans**